

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 177/2026 van 17 augustus 2026

Betreft: voorontwerp van programmadecreet 2026 – artikel 50 (ADV-2026-00090)

Trefwoorden: inspectie – beeldmateriaal – minimale gegevensverwerking - proportionaliteit

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van mevrouw Lydia Klinkenberg, Minister van Gezinszaken, Sociale Zaken, Huisvesting en Volksgezondheid (hierna de "aanvrager"), ontvangen op 12 juli 2026;

Gelet op de aanvullende informatie, ontvangen op 6 augustus 2026;

Brengt de Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit") op 17 augustus 2026 het volgende advies uit:

Enkel adviezen met betrekking tot ontwerpen en voorstellen met rang van wet, die uitgaan van de federale overheid, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie worden zowel in het Nederlands als in het Frans door de Autoriteit gepubliceerd. De 'Originele versie' is de versie die gevalideerd werd.

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De aanvrager verzoekt om het advies van de Autoriteit aangaande het voorontwerp van programmadecreet 2026 – artikel 50.

Context en voorgaanden

2. De adviesaanvraag heeft betrekking op artikel 50 van het voorontwerp van programmadecreet 2026, namelijk een wijziging aan artikel 17, §1, van het decreet van 31 maart 2014 *betreffende de kinderopvang*.

3. Met de wijziging aan artikel 17, §1, van het decreet van 31 maart 2014 *betreffende de kinderopvang* wenst men een bepaling toe te voegen die stelt dat beeldmateriaal kan worden gebruikt in de context van de inspectie van dienstverrichters in de kinderopvang.

4. In de context van de inspectie van dienstverrichters in de kinderopvang wordt volgens de Memorie van toelichting de laatste tijd in toenemende mate gebruikgemaakt van beeldmateriaal. Dienstverrichters zelf stellen beeldmateriaal ter beschikking van de inspectie om bijvoorbeeld aan te tonen dat ze de inbreuken die de inspecteurs hebben vastgesteld bij de controle van de bepalingen van het decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, verholpen hebben. Dat leidt tot een betere samenwerking tussen de dienstverrichters en de inspectie en draagt bij tot de administratieve vereenvoudiging. Daarnaast kan het noodzakelijk zijn inbreuken te documenteren door beeldmateriaal te maken.¹

5. De voorgestelde aanpassing moet daarom "rechtszekerheid bieden in beide gevallen en de inspecteurs de mogelijkheid bieden ook zonder toestemming van de dienstverrichter beeldmateriaal te maken."²

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

6. De Autoriteit stelt vast dat het ontworpen artikel 17, § 1, tweede lid, 7°, decreet van 31 maart 2014 *betreffende de kinderopvang* aan de inspecteurs de bevoegdheid verleent om beeldmateriaal op te nemen van de ruimten van een erkende dienstverrichter en van de buitenspeelruimte teneinde de feitelijke toestand tijdens een inspectie te documenteren. Daarnaast voorziet de bepaling in de

¹ Memorie van toelichting, p. 15-16.

² Memorie van toelichting, p. 15-16.

mogelijkheid om beeldmateriaal te gebruiken dat door de gecontroleerde dienstverrichter of door derden wordt aangeleverd.

7. Zoals de Raad van State reeds meermaals heeft benadrukt, onder meer in haar adviezen nr. 40.352/1 en 52.800/1, vormt het verzamelen van beeldmateriaal niet alleen onder de werkingssfeer van AVG, maar dient ook rekening te worden gehouden met de artikelen 12, tweede lid, en 22, eerste lid, van de Grondwet.³

8. De Autoriteit stelt in dit kader vast dat de tekst en de Memorie van toelichting verduidelijkt dat het beeldmateriaal uitsluitend dient ter documentatie van de feitelijke toestand van de gecontroleerde ruimten en niet gericht is op het in beeld brengen van personen.

9. De Autoriteit herinnert eraan dat het proportionaliteitsbeginsel niet enkel vereist dat het opnemen van beeldmateriaal een legitiem doel nastreeft (wat het geval is), maar eveneens dat de omvang van het opgenomen beeldmateriaal wordt beperkt tot hetgeen noodzakelijk is (*in casu* voor de documentatie van de vastgestelde feitelijke toestand van de gecontroleerde ruimten).

10. Voor de personen die beeldmateriaal opnemen betekent dit dat zij er derhalve dienen over te waken dat uitsluitend die delen van de ruimte of die elementen op beeld worden opgenomen die relevant zijn voor de vaststelling van de naleving van het decreet, en dat irrelevante delen van de ruimte of daarop aanwezige personen zoveel mogelijk buiten beeld blijven.

11. De Autoriteit wijst erop dat de naleving van het beginsel van minimale gegevensverwerking reeds aanvangt op het ogenblik van de opname van het beeldmateriaal. De opname dient daarom zodanig worden uitgevoerd dat de verwerking van persoonsgegevens zoveel mogelijk wordt beperkt, bijvoorbeeld door een aangepaste beeldhoek te kiezen, detailopnamen te verkiezen boven overzichtsbeelden wanneer deze volstaan en personen of andere identificerende elementen zoveel mogelijk buiten beeld te houden.

12. De Autoriteit merkt in dit kader op dat beeldmateriaal, afhankelijk van de concrete omstandigheden, meer informatie kan bevatten dan louter de afbeelding van een persoon. Ook de inrichting van de ruimte, persoonlijke voorwerpen, documenten of andere zichtbare elementen kunnen persoonsgegevens bevatten of informatie prijsgeven over geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen. Men dient hiermee rekening te houden bij het bepalen van de omvang van de opname en bij de beoordeling welke delen van het beeldmateriaal daadwerkelijk noodzakelijk zijn voor

³ RvS, advies nr. 52.800/1 over een voorontwerp van wet 'houdende invoeging van boek XV, 'Rechtshandhaving' in het Wetboek van economisch recht', <https://www.raadvst-consetat.be/dbx/adviezen/52800.pdf> en advies nr. 40.352/ over een voorontwerp van wet "tot invoering van een Sociaal Strafwetboek", <https://www.raadvst-consetat.be/dbx/adviezen/40352.pdf>.

het inspectiedoel. Een degelijke vorming/opleiding voor de inspecteurs aangaande dit punt kan noodzakelijk zijn.

13. De Autoriteit neemt akte van de verduidelijking van de aanvrager dat de persoon die het beeldmateriaal heeft opgenomen in eerste instantie verantwoordelijk is voor de verwerking van dat beeldmateriaal. Wanneer een derde of de gecontroleerde dienstverlener beeldmateriaal aan de inspectie overmaakt waarop personen zichtbaar zijn, rust op hen de verantwoordelijkheid om deze personen voorafgaand aan de overdracht onherkenbaar te maken. Indien dat niet is gebeurd, of wanneer het beeldmateriaal door de inspectie zelf wordt opgenomen, is het aan de inspectiedienst om de afgebeelde personen onherkenbaar te maken voor het opslaan van het beeldmateriaal.

De Autoriteit beveelt aan deze werkwijze uitdrukkelijk op te nemen in de Memorie van toelichting, zodat voor alle betrokken actoren duidelijk is op welk ogenblik en door wie de verplichting tot het onherkenbaar maken van personen moet worden nageleefd.

14. De Autoriteit wijst in deze op het feit dat het louter onherkenbaar maken van het gezicht ook niet noodzakelijk volstaat om een persoon niet langer identificeerbaar te maken. In dit verband herinnert de Autoriteit eraan dat de identificatie van een persoon niet enkel slaat op de mogelijkheid om zijn naam en/of adres te achterhalen maar eveneens op de mogelijkheid om hem te identificeren via een proces van individualisering, correlatie of gevolgtrekking. Zo kan een persoon, gelet op de concrete context van de inspectie, de beperkte omvang van de kinderopvangvoorziening of andere zichtbare kenmerken, nog steeds rechtstreeks of onrechtstreeks worden geïdentificeerd.

15. In het kader van de ontworpen regeling kunnen immers verschillende persoonsgegevens worden verwerkt, zoals het beeld van een persoon, diens fysieke kenmerken, kleding, functie of rol binnen de kinderopvangvoorziening, alsook andere contextuele elementen waaruit zijn identiteit redelijkerwijze kan worden afgeleid. Indien bijvoorbeeld slechts één verantwoordelijke aanwezig is tijdens de inspectie, zal het vervagen van het gezicht op zich niet noodzakelijk volstaan om de betrokkene niet langer identificeerbaar te maken.

16. Daarom beveelt de Autoriteit aan te verduidelijken in de Memorie van toelichting dat het onherkenbaar maken van personen betrekking heeft op alle elementen die een natuurlijke persoon rechtstreeks of onrechtstreeks identificeerbaar kunnen maken, en zich dus niet noodzakelijk beperkt tot het vervagen van gezichten. Enkel de gegevens die noodzakelijk zijn voor het documenteren van de feitelijke toestand van de ruimte van een erkende dienstverrichter en van de buitenspeelruimte mogen worden verwerkt.

17. Het verdient eveneens aanbeveling om in de ontworpen regeling te voorzien in het proportionaliteitsbeginsel ("Bij de uitoefening van de in dit artikel bedoelde bevoegdheden dienen de

inspecteurs er voor te zorgen dat de middelen die zij aanwenden passend en noodzakelijk zijn voor het toezicht op de naleving van de bepalingen van dit decreet en van de uitvoeringsbesluiten ervan.”), dat alsdan niet alleen zou gelden voor vaststellingen door middel van beeldmateriaal, maar voor alle vaststellingen door de betrokken ambtenaren.

18. De Autoriteit stelt voorts vast dat het ontwerp nauwkeurig omschrijft welke gegevens bij het inspectieverslag moeten worden gevoegd, waaronder de identiteit van de persoon die het beeldmateriaal heeft opgenomen, de dag, de datum en het tijdstip, de plaats en een beschrijving van de afgebeelde situatie én het verband met de vastgestelde overtreding. Deze gegevens dragen bij tot de authenticiteit, de betrouwbaarheid en de controleerbaarheid van het bewijs en zijn derhalve passend in het licht van het nagestreefte doel.

OM DEZE REDENEN

de Autoriteit,

is van oordeel dat dat minstens de volgende wijzigingen geboden zijn in het voorontwerp:

- werkwijze zoals uitgelegd door de aanvrager in randnummer 13 uitdrukkelijk opnemen in de Memorie van toelichting (randnummer 13);
- verduidelijken in de Memorie van toelichting dat het onherkenbaar maken van personen betrekking heeft op alle elementen die een natuurlijke persoon rechtstreeks of onrechtstreeks identificeerbaar kunnen maken, en zich dus niet noodzakelijk beperkt tot het vervagen van gezichten (randnummer 16);
- in de ontworpen regeling voorzien in het proportionaliteitsbeginsel (zie randnummer 17).

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur